

DETENTIE EN HET GEZIN

klachten en krachten

7 november 2014, Veenhuizen

Hans Barendrecht, db

mijn zoontje heeft veel vragen, maar ik ook....

praktijk als wetenschap

geloof in herstel voor mensen die

- achter het net vissen
- door het ijs zakken
- geen maat houden

Missie

- **Missie:** ‘*geloof in herstel*’! d.w.z.:
 - present zijn bij gevangene en hun relaties
 - waar mogelijk bijdrage leveren aan zelfredzaamheid
 - door de inzet van competente vrijwilligers
 - vanuit kernwaarde ‘barmhartige gerechtigheid’

Zelfredzaamheid, d.w.z.:

- het op eigen benen kunnen staan
- in verbondenheid met familie en vrienden
- verantwoordelijkheid omgeving/leefbare samenleving

Programma's

- **Vrijwilligers** - 560 (competentieprofiel en persoonlijke aansturing)
- **Gevangenenzorg** - bezoek, motiveren, & nazorg (min. 6 maanden)
- **Tbs-zorg** - bezoek in kliniek (pilot met groepsnazorg Almere)
- ***Familiezorg** - **zorg partners, kinderen etc, BelMailConsult**
- ***Kinderkadoproject** - **toch een beetje verjaardag (2013: 628 kado's)**
- **S.O.S.** - Spreken over Slachtoffers, Schuld en Samenleving
- **de Aansluiting** - arbeidsintegratie (sinds 2005: 230 bemiddelingen, 190 gestart)
- **Voorlichting** - beïnvloeding publieke opinie en support
- **Bereik 2013** - 2.200 personen (o.a. 4.000 bezoeken)
- **Financiering** - 25% subsidie, 75% donaties
- *** Familiezorg 2010 – 2014: 300 hv'ers, 800 bmc , 3.500 kinderkadootjes**

in alle programma worden vrijwilligers ingezet

Klachten (I)

- Reacties - buurt, familie, kerk, school etc
'heb je het al gehoord.....'
'als je voor hem blijft kiezen, zie je ons niet meer'
- Financiën - huur, reiskosten bezoek, rek courant
'eindjes aan elkaar knopen'
- Positie - waar zit hij? Info? Hoe verder?
'waar kan ik terecht in hulpverleningsland'?

Klachten (II)

- Moeder (partner) - alleen! winkelen? opvoeden?

‘met wie kan ik praten? Wie begrijpt me’

‘de kinderen gaan een loopje nemen met me...’

*‘soms lijkt het wel of **ik** crimineel ben!’ (bij bezoek)*

‘ik schaam me om hulp te vragen!’

het leven de gevangene staat stil,

dat van het gezin draait door

Klachten (III)

Kind - stress!, verlatingsangst, isolement
kind voelt spanning in gezin (minder aandacht)
kind heeft vragen (waar is papa? ligt hét aan mij?)
'...met een scheermes willen bewerken.....' (docent)
'wat dáár allemaal aan de hand is' (niet op verjaardag)

***kinderen van gevangenen,
de gevangenen van de toekomst***

Krachten (I)

- Vrijwilligers - zinvol aanwezig zijn (pers. aandacht)
- *'ze belde huilend op: eindelijk kan ik m'n ei kwijt'*
- *Ine (na 1 jaar) : 'ons leven stond op z'n kop, mede door jouw luisterend oor en aanwezigheid zijn we deze tijd doorgekomen'*
- *We hebben ons geheim met niemand kunnen en willen delen. Met haar kunnen we er wél over praten. We krijgen van haar een opgelucht gevoel. Ze luistert niet alleen, maar spreekt je ook moed in. Dat heb je als ouders hard nodig'*

Krachten (II)

- Vrijwilligers - houding en actie (motiveren)
 - mail hulpvrager Joke (na 2,5 jaar): 'Altijd was zij daar, met geduld, meeleven, warmte, oplossingen; 1 factor was niet aanwezig: **oordeel!**
 - *hulpbronnen*' (er is altijd wel iemand te vinden, tóch?)
 - *tips* (bv bij opvoeden: 'nee' zeggen ipv 'slaan')
 - *écht in gezinsgesprek* (citaat vlg sheet)

Krachten (III)

Haar oudste dochter kwam na een half uurtje ook thuis en kwam naast mij (vrijwilliger) zitten op de bank. Nadat ik even aan haar had gevraagd wat ze die dag gedaan had en hoe het ging op school kwam er een heel mooi gesprek en ging zij haar verhaal vertellen van wat zij meegemaakt had en ervaren had rondom het oppakken van haar vader en daarna. Dat ging met emotie gepaard, ze moest echt huilen maar het was heel bijzonder. Haar moeder (hulpvrager FZ) die erbij zat gaf haar de ruimte om te vertellen ook al was de dochter soms beschuldigend naar haar moeder! De dochter gaf aan dat het haar opluchtte om haar verhaal te vertellen. Moeder zei dat dit de eerste keer was dat ze dit verhaal van haar dochter hoorde. Het was dus heel bijzonder en mooi.

Krachten (III)

samen met moeder detentie uitleggen aan kinderen

Citaat rapportage vrijwilliger

“Doel van het bezoek was om samen met Nanda aan de kinderen te vertellen dat hun vader in de gevangenis is en daarom langere periode afwezig (en niet voor zijn werk zoals zij tot nu toe gezegd heeft). Nadat moeder verteld heeft dat vader voorlopig weg is heb ik (vrijwilliger) samen met de kinderen de website van DJI gekeken en ze de virtuele gevangenis laten doorlopen. Nanda vond het erg spannend om te vertellen, was bang voor reacties van de kinderen. Toen dit allemaal goed verlopen was ontspande ze en was blij dat het nu helder is.”

Impact ?

- Geen harde cijfers (bv tav TR)
- VU-onderzoek (2012): *‘Grote tevredenheid (i.c. 8.7) suggereert doeltreffendheid. Hulpvragers geven aan baat te hebben bij de bezoeken. En ook vrijwilligers ervaren hun bezoeken als zinvol voor de hulpvragers. Zij menen dat het met de meeste hulpvragers beter gaat sinds zij worden bezocht. Dit gegeven is op te vatten als een belangrijke stap op weg naar succesvolle resocialisatie’.*
- December 2014: WODC onderzoek 4VO

morgen en overmorgen?

- 1 loket DJI (vraagbaak, informatie etc)
- Ontwikkeling Justitieel Welzijnswerk (vgl België)
- Gemeentelijke voorzieningen (reizen, huur etc)
- Landelijke Richtlijn Scholen (leerling en detentie)
- Bezoekmogelijkheden (familievriendelijk, avond)
- ‘thuisfront’ rol integratie gevangene *(vgl pilot Veenhuizen?)*
- Vrijwilligersvraag in DNR plan *(vraag aan elke gevangene)*

tot slot

- > 10 miljoen kinderen van gevangenen wereldwijd
- 9 miljoen thuis of in opvang
- 1 miljoen 'spoorloos'
- 10.000den in gevangenis bij ouders
- 25.000 (?) kinderen van gevangenen in Nederland

werk aan de winkel!